

Poo'ín Belé'η Seebáaηa'η Dombore'η Aldíηá

Fur Alphabet Sentence Book

In dombore rimmen ηηa kí:

Nyarta Kujâk Beetío

Boo'η Kwě Arbâb Yúnis

Garíny Daa Têrre

Toór Silmân

Bariwǎrīg Tóódúó

Dǎjakajag Kεmûndε

First Edition

SSWP

Guxd páálíngá'ng dorá

In dombore waarkwan rim na grdng gís paalíti. Híllâ guxdpáálíng dombore'ng ăřî kééng koranġa kăng.

Jiwng

In dombore'ng jáa-lé kř SSWP kwă-sís asô asô kămiġ asá in dombore'ng jáa-lé kănyíngie. Na dog-si Poor'íng Belé'ng Daara'ng Ájngákŵă-sí bora pottá kămiġ ăł kin uxng kărgăłol. Na kí bora-ii, dáing órré'ng kwa.

Some Illustrations are taken from: *International Illustrations: The Art of Reading 3.0*. SIL International. 2009.

Contact Address:

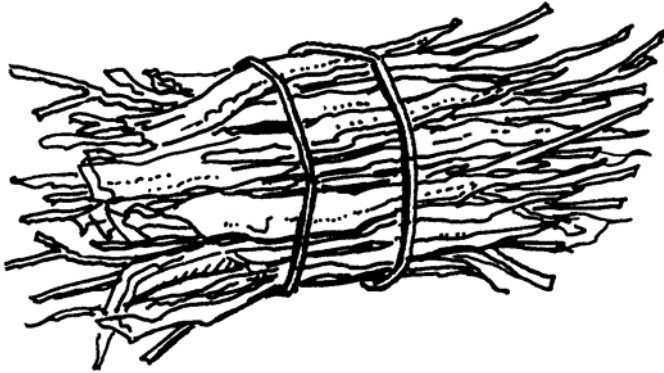
Fur Language Committee

© 2017, Fur Language Committee and SWP

First Edition	May 2017
Third Trial Edition	June 2006
Second Trial Edition	June 2003
First Trial Edition	June 1999

Publisher: SWP

A	a
---	---

Aara'η Aldí

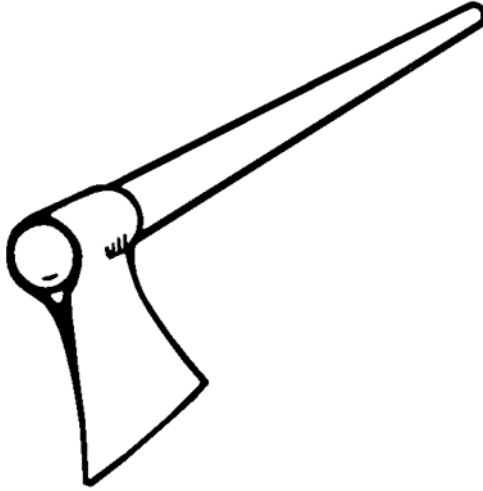
Dítan: Dadá, yé bát aara kaa gé?

Dadá: Aara kurúnjá pʉttónja gé ná křsa.

Dítan: Na aara-sí kaas kawē alá křsa?

Dadá: Aara kías utú kʉeli nás nʉη na ótá kernja křra.

<u>A</u>	<u>a</u>
----------	----------

Baw'íη Aldí

Atine: Wúo, baw kaa ari-ii?

Wúo: Baw ari díg-ii nás ótá kéndéli.

Atine: Na baw-sí kaa-lé kawe?

Wúo: Baw-sí dáwrá-le kawe námás
kurú'η wala gal dáwráη dónjá kaye.

B	b
----------	----------

Biís'iq Aldí

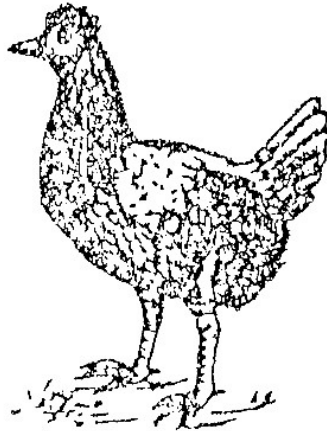
Biís: Kaa gís ena ná íne songomiq j_áw?

Biís: Kí d_əó díg-si belé kaiq.

Biís: Na kí kii d_əó-ii nás belé baiq?

Biís: Kí d_út_i-ii nás belé kaiq.

D	d
---	---

Dóga'η Aldí

Dóga: Jí bá in kaalu jan ná ángír.

Dóga: Na ángír'īη kalīη ay lónj?

Dóga: Idîīη ná yé bain zonga-sí
kalī pii.

Dóga: Na yé bain zonga-sí kaánj kalī pii?

Dóga: Jámmīη ðéη kalī pii.

E	e
---	---

Elle'η Aldí

Mooge: Gɨbesa elle-ii.

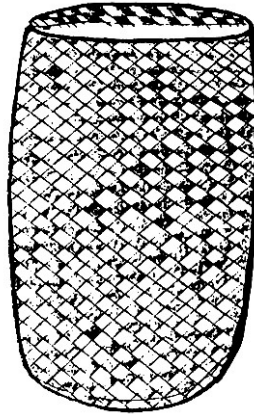
Alam: Na gɨbesa kińη elle-ii?

Moge: Gɨbesa sagal Kereń'ńη elle-ii.

Alam: Sagal Kereń na kińńη elle-ii?

Moge: Sagal Kereń na wáoo Tɨgɨńa'η elle-ii.

G	g
----------	----------

Gomôrgo'η Aldí

Atine: Abo, gomôrgo kaa-ii?

Abo: Gomôrgo ǵrɪ díg-ii ná kí waara kawē.

Atine: Na gomôrgo-sí kaas dió kiŋítía?

Abo: Gomôrgo-sí ótánǵás ǵúbúł kawrítía .

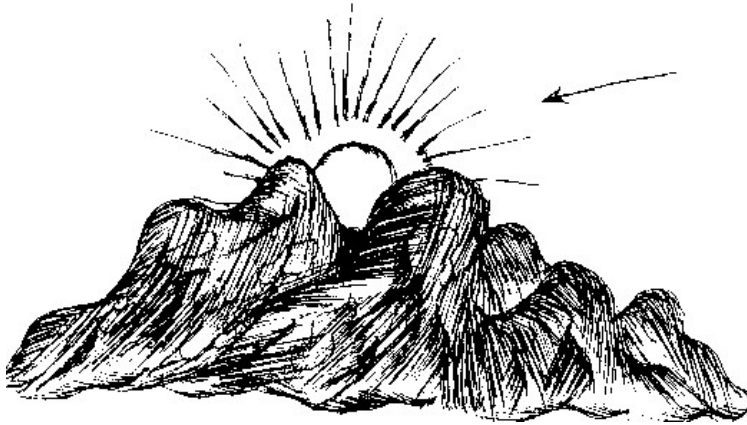
Atine: Na kaa-ii ná gomôrgo bǎw?

Abo: Gomôrgo nyřre na domboreŋa na
jubareŋa na ótá kerŋa

bǎw.

H	h
---	---

Hěrra'η Aldí

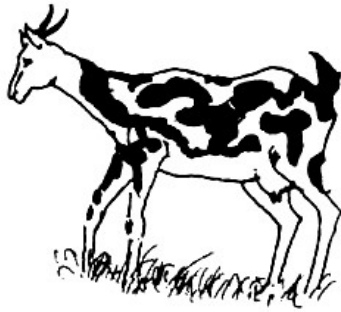
Kwě: Baa, hěrra ay lón?

Baa: Hěrra in lón ná kóorí.

Kwě: Na hěrra kaán kóor-ii?

Baa: Hěrra dǎlé'η kóor-ii, asá dǎlé
kí ye lóó errinēl naη tokké pii.

I	i
---	---

Diwín Aldí

Wúo Kíló: Ág Nyamíre! j́ aál j́o ná diw pǎy kárí?

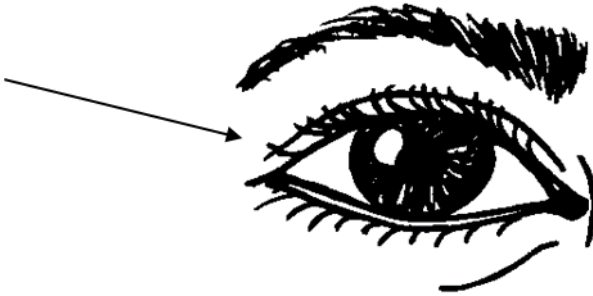
Nyamíre: Ká roó ýo ásán koro éla.

Wúo Kíló: Á jagíl mǎŋ karába jittí á piába.

Nyamíre: Soona'ŋ wěo amí naŋ-si koro jíynynía. Yé bát ây diw díg kéná ná pǎy kárí, bajá la kéná wala póté?

Wúo Kíló: Lóolo, ká ás alunba maraŋ diw pattâ kéná.

ɪ	ɨ
---	---

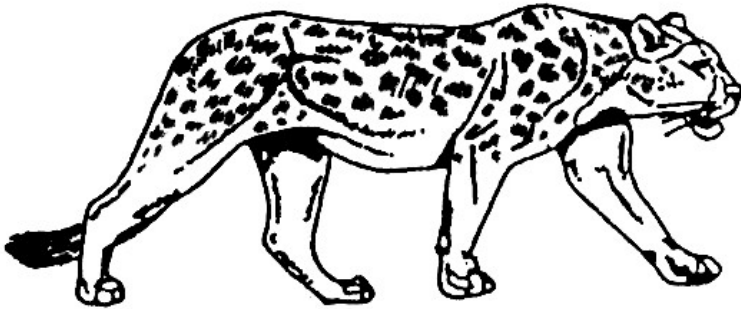
ɪɪm'íŋ Aldí

Ísɪb: ɪɪmêŋ, jɪɪ ɪɪmêŋ kaáŋ gi kaɾáa?

ɪɪmêŋ: Ka-sí ɪɪmêŋ ɨdɨŋ gi kaɾáa nás
ɪɪma kurrá aŋ.

Ísɪb: Ee, ɪɪmêŋ kíŋ ɪɪma bát kurrá ge.

J	j
---	---

Jáárá'η Aldí

Jáárá: Ká ás aluηba kí biís ay kaluη?

Jáárá: Aí oo níη ná abo kuur-sí íηo.

Jáárá: Abo biís kíeη ay kaluη?

Abo: Ág Jáárá biís dííη wúo

Romrom'íη kwě á si-iibáa?

K	k
---	---

Κόορ'ιη Aldí

Wúo Dorá: Karaη, abá lóó díg-le janni bá
ǎw ná kóór sikkâ jǎbηη dúiη kwě.

Karaη: Wúo na ká kí kóοriη aál níη oo?

Wúo Dorá: Ila naa bá yé-ii ná tullé á-iiba.
Abá kí koηa hóoηa jǎloη τόορίg bάν jakkía.

Karaη: Tullé-ii Wúo, na kaa kóοr níη
ǎbηη?

Wúo Dorá: Ila karrât sikkâ jǎbηη asá
kindab kee.

L	I
---	---

Liiη'ίη Aldí

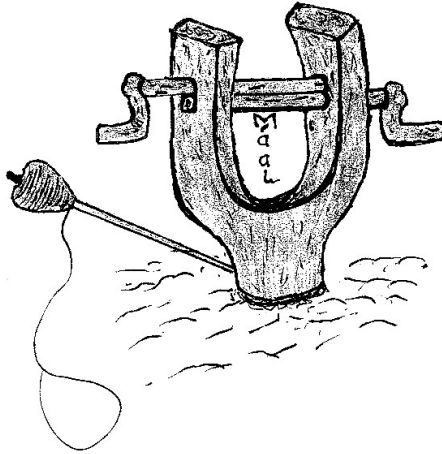
Lumba: Wúo, liiη kaa karâb-ii?

Wúo: Liiη karâb díg-ii ná in lónη ná núúm naη in ìlonη ná wáár.

Lumba: Na kaáη eúη liiη karíá?

Wúo: Liiη-sí, liiη idîíη karíá ná liiη ótáηá komolmola wala gal bolbola liiηel.

M	m
---	---

Măal'ínj Aldí

Majir: Mooge, măal-sí kí kurú la kawé wala kí dáwrá?

Mooge: Măal-sí kí kurú kawé.

Majir: Na măal-sí kaas kawé?

Mooge: Măal-sí nyřres kawne.

Majir: Na nyřre-sí kaánj kawne?

Mooge: Ëdřřínj kawne álánj kwă karûl.

N	n
---	---

Náán'iny Aldí

Dítan: Bain, kwa gorre kí náán kaán
kámiŋa?

Bain: ɪd̥ɛ́ŋ-ii ná gorre balá náán á
ɪndelba.

Dítan: Na ɪd̥ɛ́ŋ la-ii ə́l náán-sí kaame?

Bain: Egél, na kí kabá kí náán kaiŋ, gorre
kí náán na kilmá ɠɒbɒl'ín írí.

η	η
---	---

ηαrrí'η Aldí

ηorrá: Maamá, ηαrrí ay lónη?

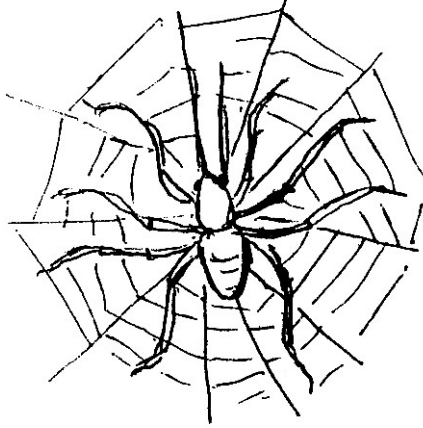
Maamá: ηαrrí kurú jεkkúme-ii ελεεja
kurráηa nás ηαrtiηa kee.

ηorrá: Maamá na ηαrrí-sí kaas kawe?

Maamá: ηαrrí-sí geraηas kawe na ótáηá
kerηa.

Ny

ny

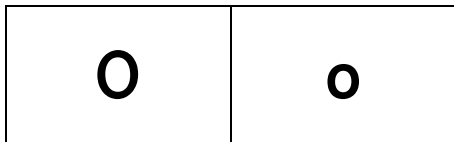
Nyámúro'η Aldí

Nyamíre: Ányá, nyámúro kalámsunné jitti lá-ii?

Ányá: Ee nyámúro kalámsunné jitti- ii.

Nyamíre: Na nyámúro kaáη jitti-ii?

Ányá: Nyámúro idfîη úη jitti-ii ná yé kwa-sí essel. Na abá dũó-sí essa, bá kééη kwă díó júndi naη-si kwa-sí kewa ínni.

Orom'ínj Aldí

Ogor: Door, orom-sí kí dǎy la kɛtɛme?

Door: Ee, orom-sí kí dǎy kɛtɛme.

Ogor: Na orom kuy jǎitel sá?

Door: Ee, bát bá orom kuy-sí bát-si jǎitel.

ogor: Na ká ǎl ǎɫ káínj oroma kí órréńǎ kernǎ'ńj tog á geba.

Door: Egél, órré bi órré bás kééńj oroma'ńj jɛtɛmó dítĩń kǎńj.

P	p
---	---

Perêtl'ínj Aldí

Pule: Báa, perêt kaas dáwlanj-ii?

Báa: Perêt darma'ñ-sí dáwlanj-ii ná déénj perdel ósoma ás keba.

Pule: Báa na perêt-sí tamar taga jábítí sá?

Báa: Lóolo perêt-sí tamar taga ás jábítíba.

R	r
---	---

Roo'η Aldí

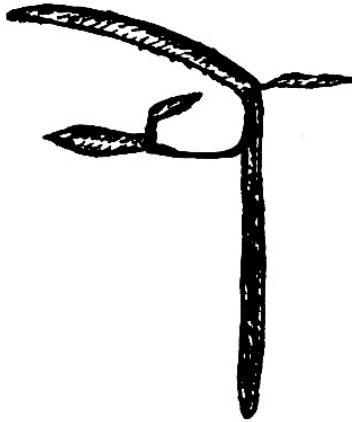
Roo: Bá yé-ii əł ḱ dée-lé koro kabɛɲ.

Roo: Naɲ yé-ii əł ḱ dée-lé púúná kéél.

Roo: Naɲ yé-ii əł ḱ dééɲ ǰri rǰytá kawyi.

Roo: Naɲ yé-ii əł koro páaj-lé jíńítí naɲ-si
rooga kee.

S	s
---	---

Sambâl'ínj Aldí

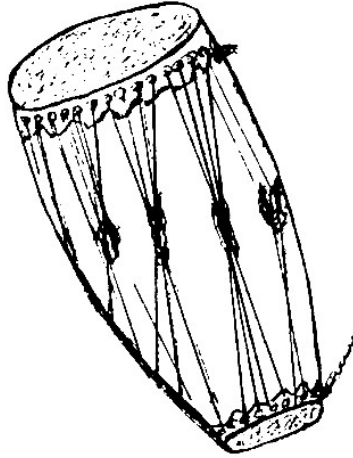
Samma: Mîr, sambâl sambe lá-ii?

Mîr: Sambâl sambe á-iiba, sambâl dáwrá'ñ-si dolma-ii.

Samma: Na Poora sambâl-sí kaas kawe?

Mîr: Poora sambâl-sí kíes keere nañ-si awla kawe.

T	t
---	---

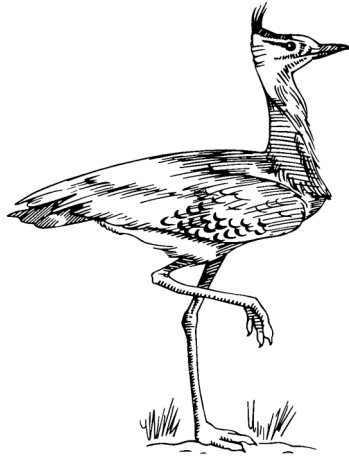
Tómbol'íᅇ Aldí

Tómbol: Bá yé-ii ᅇl Poora kíso kᅇrᅇa.

ᅇdᅇíᅇ-ii ná abá tómbol kómóla Poora kᅇsᅇᅇá.

Nᅇᅇ abá ᅇᅇ díᅇ ᅇᅇa Poora tómbol kalde ná sᅇrᅇᅇá-sí kí tómbol'íᅇ kola kᅇsa. Nᅇᅇ dog Poora'ᅇ jawal sonᅇᅇá'ᅇ ere bá kí tómbol-ii.

U	u
---	---

Gurbal'ínj Aldí

Kwě: Alam, bát gurbal kaa díá-ii?

Alam: Gurbal díá-ii ná in lónj ná guraŋgá.

Kwě: Na gurbala kaa aame?

Alam: Gurbala sumbúga na k̲a̲ɛn aame.

Kwě: Na gurbala sunjâ'ŋ ere aál k̲a̲ɛŋ?

Alam: Gurbala sunjâ'ŋ ere kumuru'ŋ jutá k̲a̲ɛŋ.

ᵛ	ᵛ
---	---

Kᵛsᵛl'ínj Aldí

ᵛkᵛm: Dǎre, kᵛsᵛl kaa kurú-ii?

Dǎre: Kᵛsᵛl kurú-ii ná in lónj ná bᵛro.

ᵛkᵛm: Kᵛsᵛl kurú tullé la-ii?

Dǎre: Ee, Kᵛsᵛl tullé-ii nás kwa kí kéénj
kwǎ kwa dááweñ kawe.

W	w
---	---

Wěle'η Aldí

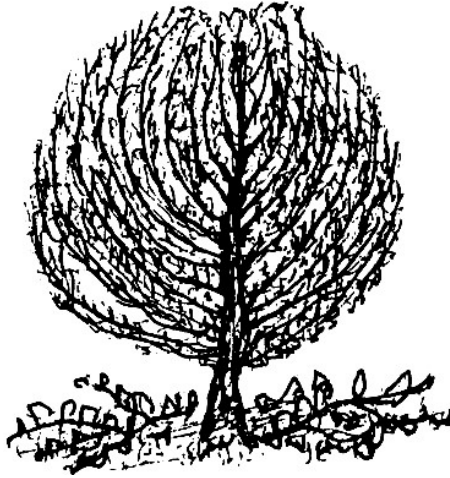
Wáare: Dúín íya wěle-lé nyãña áísán ka-sí sam̃ta na réesa na suwára julu.

Ʒd̃f̃ín ná ótáná kininiη-sí bá wěle-lé kuleli.

Na wěle nan dog bá yé-ii ăl kwa dée-lé ótáná kuleli nan julu'η kawítía.

Julu na jawí-sí j̃ab̃f̃ jarâη kar̃fa.

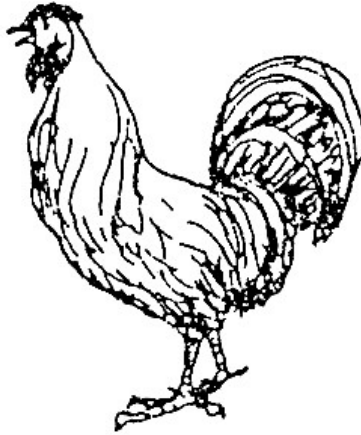
Y	y
---	---

Yóoyo'η Aldí

Toyog: Íya, ǎw ná in aluηola ná yóoyo
Kurúηá'η dió. Idîîη ná yóoyo kurú
tɛssúge-ii. Ná kwa-sí nyéttiη nûηi póíti.
Naη nîη in aaríη ná kurú mađíł. Yóoyo
asá kurúηá'η dió kírrôn na tússiη lóníti.

Z	z
---	---

Zongga'η Aldí

Abo Tenné: Dogólá b́ ay bámiη?

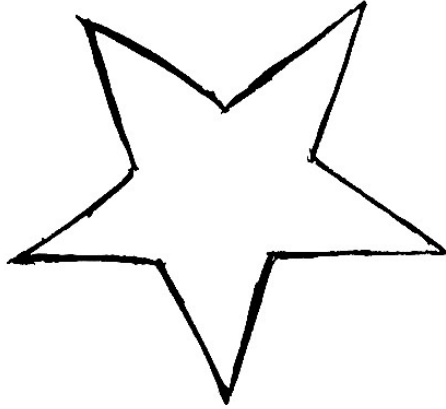
Dogólá: Abo ḱ in kámiη ásáη Wúo
Zambâr-sí jwa nás dééη zongga kulu.

Abo Tenné: Háí kin dogólá na b́ Wúo
Zambâr'íη zongga'η oro ḱ d́eη ka-a-ii yé?!

Dogólá: Idîîη ná wúo Zambâr'íη Zongga
ḱmîηá ás r̃nyba.

Á Á Í Í

á á í í

Úrí'η Aldí

Kwě: Báa úrí kí tóó kaán̄ á lón̄ítiba?

Báa: ɛd̄f̄í'η á lón̄ítiba ná d̄ɛlé kee.

kwě: Báa na d̄ɛlé'η júlmóla lá-ii nás
úrí-sí júmel?

Báa: Ee, d̄ɛlé'η júlmóla-ii nás úrí-sí
júmel.

Kwě: Yáán̄ ilâí'η-ii na úrí kí tóó á lón̄ítiba.

É Ó Ú Ů	é ó ú ů
---------	---------

Nándúr'ínj Aldí

Kwě: Íya, dogólá kani-sí nandúr
tabu'η kaán-sí kawrítía?

Íya: Idhínj álánj kwa á kanyaleba.

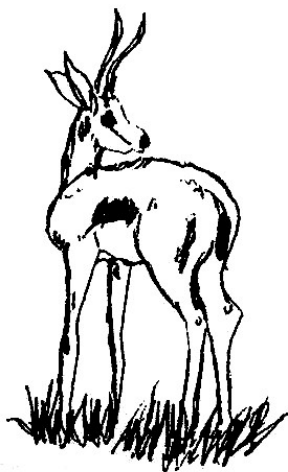
Kwě: Na kwa lá kanη ná kwa-sí kenyeleli?

Íya: Egél, bát bá dúínj kwě.

Kwě: Yáánj innálanj lónj.

A A I I

a a i i

Pira'η Aldí

Patîm: Pira ay lón ná kaa karâb?

Alam: Pira in lón ná diw bábará yé pukkâ
-ii nás kondaja pattája kee.

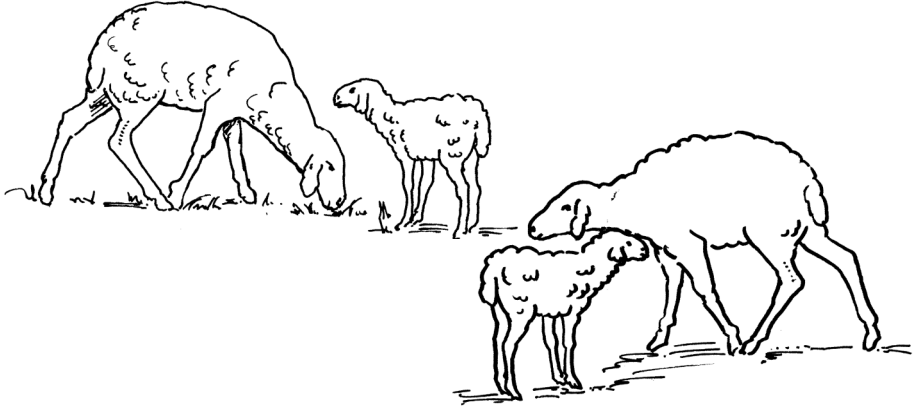
Patîm: Na yé pira-sí dog lá kaame?

Alam: Egél, pira-sí dog kaame.

Patîm: Na dééη nínó sîmmó la-ii?

Alam: Dééη nínó bá in lón ná diw'íη.

E O U Ƨ	e o u Ƨ
---------	---------

Ƨr'ŋ Áldí

Gabbâs: Kin Ƨr'ŋá kí káíŋŋ tog á geba.

Nyamâr: Egél, kin Ƨr'ŋá nyíłw-si saa
soná kŋŋ.

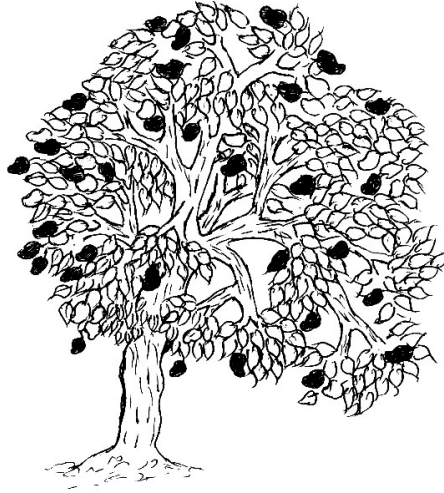
Gabbâs: Na kin Ƨr'ŋá-sí aál-si kéle?

Nyamâr: Kin Ƨr'ŋá-sí bŋŋŋ kŋŋ-lés
kéle.

Â Â Î Î

â â î î

Mân̄ga'ŋ Aldí

Ḡædkwǎ: Bát mân̄ga-sí kí Poor ay
k̄aríá?

Ḡædpálí: Mân̄ga-sí kabá mân̄ga k̄aríá
kúíŋ patíma. Na b́ ay-si b́arri áílán̄ ettê
ka-sí innân̄ b́ŋo?

Ḡædkwǎ: Iláíŋ-ii ná kelkaam ná kwa
kern̄a dog mân̄ga k̄aríá.

Ê Ô Û Ƨ	ê ô û Ƨ
---------	---------

Pugûrí'η Aldí

Méeram: Abo, bát pugûr sîndu la-ii?

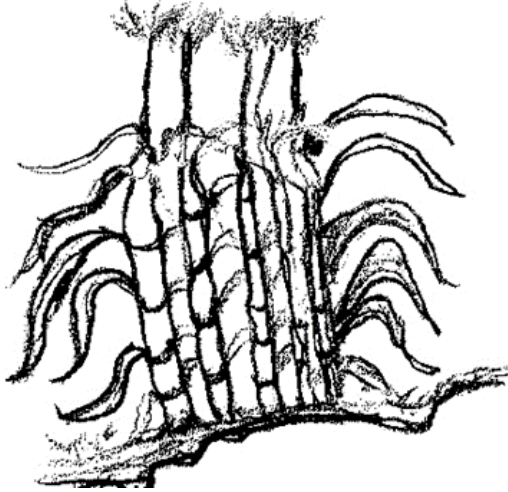
Abo: Jí Méeram ulul lá jaη? Sîndu'η pugûr ay lónη?!

Méeram: Idŕíŕη áminη ná ká ðel ásáŕη in aáŕη pugûr'íŕη kŕló na sîndu'η nyúlúmá kerker lá ge.

Abo: Pugûr'íŕη nyúlúmá kí sundu'η Kerker gé.

Ǻ ǻ Ĩ ĩ

ǻ ǻ Ĩ ĩ

Ǻrgo'η Aldí

Leel: Múrtá, jí attô aál jamúηo?

Múrtá: Kabá Ǻrgo'η baány amúηo.

Leel: Yé bát Ǻrgo sunηâ lá simmó-ii?

Múrtá: Egél, Ǻrgo'η simmīη'íη tanf á keba, bábará Ǻrgo'η lóóná-le irîrīηa suná kaīη.

Ě Ŏ Ů Ť	ě ŏ ů ť
---------	---------

Kwě'η Aldí

Kwě: Yé bát wágas kaa núúm-ii?

Ányá: Jí wágas-sí ás jalunbáa?

Kwě: Ká wágas-sí tullé ás alunba.

Ányá: Yé dɛɾɛla dɛɾɛlan lón na abá jí déén kíli jaago, bá arka pii.

Kwě: Na yé kwa la essel?

Ányá: Egél, kwa-sí essel.

A a

A a

B b

D d

E e

G g

H h

I i

Ǝ ɨ

J j

K k

L l

M m

N n

ŋ ɲ

Ny ny

O o

P p

R r

S s

T t

U u

Ƨ Ƨ

W w

Y y

Z z

In dombore-sí ay síj jáwli

In dombore'η tááří in lónj áśáη seebáaηa'η dombore jáwli.

Dííη tabúη in jaa, in dombore-sí ása kí seebáaηa'η dombore arrá káwlítía.

1. Sseebáaηa'η dombore'η jáwli'η dorá júlo.
2. Lia āl dorá 14-lé jaago, seebáaηa'η dombore'η jáwli-lé, bás aldí joiηí in seebáaηa'η dombore'η aldíjā-le āl kí ila seebáa dútía āl seebáaηa'η dombore-lé kee.
3. Gᵁᵁdkwǎ-sís aldí árden jáa.
4. Aldí-sí árden jáa asi keer na gᵁᵁdkwǎ-sí jíηo ná arka it kelkámǵía asá kúlηítía.
5. Gᵁᵁdkwǎ-sí jíηo nás ᵁᵁηa kit-sí aáηal āl dǵe-lé arka kee.
6. Gᵁᵁdpáálí níη ᵁᵁ it kwǎ āl wǵri-ii.
7. Gᵁᵁdkwǎ-sís aldí asi keer árden jáa.
8. Seebáaηa'η dombore'η dorá-le jawηí nás dorá 16 jáwli.
9. Āw nás in lónjítía in dombore áśáη asi keer tááří een, niná árden jáa'η dombore āl tárrá á-iiba, abá kwa dombore dííηíη dǵó tááří káwe. Na gᵁᵁdkwǎ bá āw ná dǵeη dítīn árden káwa.